

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Explicatio in epistolas et evangelia, quae tot anno cantantur - Cod. Ettenheim-Münster 164

Erndlin, Joachim

[S.l.], 1624-1638

Dominica passionis

[urn:nbn:de:bsz:31-114264](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-114264)

Quasita Circa Septim
E V A N G E L I V M

632

Dominica Passionis

Quis ex vobis arguit me de peccato Joa 8

Quaestio 1^a. Quia Christus dixit Exemplum dedit vobis
ut quod dicitur ego feci ita et vos facite, idcirco nobis licet. Sic
et filii dicere eum quod quis ex vobis arguit me de peccato
et nullo modo, quia in istis hinc imitatores sui nos vix voluit, quod ad
honor mores pertinent, nec humanae conditiones superant. Nulla
autem carere culpa, nihil hinc reprehensionem obnoxia divina
solius et adae, sicut et mundum creare, demonia egerere, mira
vilia alia magna fieri. De eo scriptum est Petrum non fecit, nisi in
ventus et dolus in ore eius, de quovis a. noie alio, B. Virgine
excepta Jac 3 In multis offendimus ut dicitur Joa 1. si dixerimus
quia Petrum non habemus, ipsi nos seducimus. De una Jobi dicitur
loquens I. Aug. ait l. 10. Cont. c. 11. Quis est Deus, qui non rapiatur
aliqui extra metas necessitatis? Quisquis est, magnus est, magni
sunt nomina tua. Ego a. n. su. ga. h. Petrus su. Petrus quoniam im
patientia non peccavit Job unde ait c. 17. Non peccavi, et non ama
ritudinibus moratur oculus meus. De eodem legimus c. 2. In vultu
hinc non peccavit Job labijs suis, neque stultus quidquam pro se locutus
est. Quo ad alia tunc non permittit dicit c. 17. Peccavi quid facia
tibi, o Custos botani. c. 9. si voluero me justificare et meum
dominabu me, si innocenter ostendero pravum me perorabit.
Circumspiciens fuit Seneca tenebris saeculi, sed non ad se ut non
agnosceret verum. Ite quod asserimus ait n. l. 2. de Ira c. 27
Hoc primum nobis persuaderamus nomen nrum. Ite sine cul
pa. Hinc. m. mpa indignas nascitur, nihil peccavi, nihil feci
et sapientissimi quique multa delinquant. Nemo tam est cir
cumspicitus, cuius aliqua sibi ipsi aliqua non excuset. Nemo tam
naturus, cuius gravitatem in aliquo firmius factus caput non
impingat. Insuperbia meretricia est tergite et cum, et dicit non sic

Evangel: Dominica Passionis

non sum operata malis Cron 20, Nemp̄ tam multa in nobis
a gre' dictionem admittunt, cogitatio, affectus, consensio,
desideria, verba, opera, tanta alla & parte est Ignorantia
atq; imbecillitas nra, tam multi nos circumstant mentes ma-
li, ut moraliter impossibile sit in multis n' impingere

Quaestio 2^a Quomodo Christus n' est reus peccati
ut illud uelle uideatur, neq; n' committere nisi uellet. & sicut
n' uult peccari, ita n' uult n' peccari sed quod idem est impedire
n' uult humani arbitrij libertatem, sed illud sibi relinquere
& ad se uelut p'mittere ut p'ote O Th. 1. p. 9. 17. a 6. ad
1. et a. 9. ad 3.

Quaestio 3^a Quanam alicui fidem abrogant? & inter
alia Improbitas & Mendaciu: namq; Improbitas p' h'c homini
aut hori dicit ut ueritatem celet, uel etiam oppugnet, q' id: re
sua spe arbitratitur. et quamuis ueritatem faciat, ab eo tamē
defendens ueritas, uel suspecta est, uel minus grata, sicut in
grati sunt tibi, qui a f'ndis infiruntur; s' a. alij Conu-
sus sic mendacii, uel ignorantia reru, de quibus agitur; i-
minus adhuc credent, qui nouerint uitio isto laborare. unde
interroganti quid libri facerent Mendaces, p'dit Arto ut uera
loquutibus n' credatur. Ap' his liquet, quod solide Christus n' p' u-
salutis reddiderit n' credentor sibi. utramq; ca' a se remouit
Improbis quidem dicens Quis ex uobis arguet me de q' d'is?
Qua provocatio tanta fuit uirgia, ut ne unus quid em ex
auditoribus, & capere aliquid, uel obijcere praesumpserit. Non
quod uitio in quorundam n' sic insimulatus ut ueritatis
mach' n' sed occulto tui, sed a paucis, sed a falsis testibus inter
se dissidentibus, sed nunquam conuictis. Mendaciu u. Confis-
sione maioribus, nemp̄ crebris, admirandisq; miraculis, quoru
p'us solus casu promaria est, qui proinde aut mentitur, quod
absit, ut sentiamus, aut ueris ueris est, quod p' illa q'rimat.

Quaestio 4^a Ad Institutionem Concionatoru' q' ita faciunt

Quarta Coeca Sextum

634

& habeant place' unde sibi attendere debent: magno oneri
numeros suos supposuerunt, quale est demonstrare populo
veru' quod credere, bonu' quod fieri, malu' quod fugere debeat.
Hoc si fecerint, oratores perfecti erunt, & Licet. Christiana VII
Lippini, magis quam forenses de qbus Cicero l. i. de Oratore
Perfecti oratoris moderatio, & sapientia in fin' ipsius dignitas
sed & priuatoru' plurimoru' & totius reipublice salus q' ad h.
Contra, uae illis si n' faciant. Legatoe pro Chro funguntur,
cuiusq' gerunt uicem in promulgandâ eius lege, & doctrinâ,
uidens ne ab illo desideant alterutro modo, no sunt in fa-
milit' ministroru', & indignos exhibent, quibus facti adhibe-
atur; s'c' p' se mittitur mendax et in Concio, qui tota Con-
cionem s'c' deo, re, auditur, & cuius uita despicitur, restat ut
eius Condicio despiciatur aut s' Greg. Prius scripserat ambi.
Quis in Ceno fontem rigat unde bibat? quis utilium alioru' can-
induit, quem uidit inutilium uita sua? N' p'nt quidem Concio-
natores sanctitatem aquare Chri; do s'c' adiuuante possunt a
p'bo quouis grauiore abstinere p'sertim diuturniore.

Quarta s'c' Eadem Chri' uerba Quis ex uobis arguit
me de peccato? quae consolatioem afferunt Calumniâ patien-
tibus: & consolatio magna est Chri' uti Iosue, qui similiter calu-
niam sustinuit, ut u' dicitur est prohibere tributa dare Caesari;
& uini Potator, & Saimonis Manipulu', quid miru' eius quoq'
seruos sustinere? si s'c' familia; Balthazar uocauerunt, inqt
Math' eo quanto magis domesticos erat? Innocentia sua Confe-
sionis oblectabat se Chri; idem facit, qui a mendaciis linguâ
p'secutionem patitur, n' s'c' atq' parum curat h'ic uel dici pau-
sur, uel Agrotas, qui se s'c' locupletem, & morbi omni
oporem. Consolatio haec erat apli subditi Art 24 Noq, q'banus
fuit tibi, de quibus nunc me accusant. Cato magnus quadra-
gesies uocatus in senate a Calumniatoribus totis fuit a iudiciis

Euangel. Dominica Passionis

absolutus, atq; ita totidem victorias reportauit: amittitur u.
Calumniator in probatione deficiente: amittit u. Innocenti. Et s.
Aug. ij secundum Petri de Augustino quidquid lubet sola me in
oculis & ita consensus in accipit. Nemo uigilat contemeliar
maledicantibus sibi, de benedictio potius, & dimitat in bono malus.
ad summa abnuat conuicia capta illud Ego daemoneum non habeo.
Et ait 26 in meario optime forte.

Quartio 6.^a Quomodo de Innocenti sua multum in sume
re Chris. potuit cura Cor r. appolletur p. stum, quam peccator
tantus fuerit, ut p. stum ipse dei post, sicut ho urbanissimus
uocatur ipsa urbanitas, & ho nequam ipsa Noquinia. Et dicit
est Istum sed totu p. a Metonymia. i. hostia, seu uictima pro popo
eodem sensu quo opit & dicit sacerdotis comedere p. b. populi. i. ut
simat q. pro p. stis offerebantur. Nam quod ap. l. a. potius nullum
proprie dicitur in libro agnouerit manifestum est ip. r. & ad h. b. ubi
ait illud tentare sicut p. a. uia pro similitudine abiq. p. b. notanda
sunt ultima haec uerba abiq. p. b. & autem 7 uocat illu sanctum,
Innocentem, impollutu segregatu a peccatoribus.

Quartio 7.^a Sufficere debet Innocenti gerere genia bona in
curare quid de se bonis loquantur: p. ostendit u. mery et occa
siones fugiat suspicioni malae, quibus substantibus scandalizabantur
infirmi, & uidebitur iusta ap. stiri porta detractoribus. Genensum
quenda mercatore noie obatu, cu accessisset nobis diuus redde mihi
depositu meu s. duratoru, alios p. fidia tua apud ois uulga
bo. Adit ille, ego quidem nullus a te accipi potius in qua fama
mea mea spolie summa hanc accipis, accipit, & abiit, sed ita ut facty
nuda negotiator multumq; luxurians, religioneq; tactus, libris
carens obitu & asse bare domum suam dicit. Audiamus Paulu
Rom. 12. frondens bona u. sui uera sero, ad se uera hominibus.
Et alibi: Cor uo sine offensione opte iudicis & gentibus, & eubia & ita
Audiamus & Hieronymu in epla ad Celantia. Beatus est, qui tam sancti
tamq; grauita deposuit uita sua, ut de se sinistra aliqd. ne fingi
quidem possit. Id si affeg. diffle & arduu nimis est, saltem hanc achi b. a
mus uita nra diligentia, ne mala uita uocacionem inueniant de

Quaestio Circa Textum

habebat, ne q nobis semilla prodcat, per quas ad usum nos finitca
 fama glama gffely: alioq frustra viasumur oblatatoriis nisi, si ips
 quos oblatandi maam ministramus. Quicquid se iactat clericus et forsan
 et, sed adit mulieres, uel ad suu admittit hospitium, solus ul solis asidit,
 coniuet oculis, munuscula dat, et accipit, utius Rhodani curpu qua noi
 mali retardauerit. Audire uis contemptor geronia intrin fit abo locepto,
 nec quisqua largitur, noli mirari, si de te mentionem hoit quasi do
 auaro faciant. Cura habet de bono noie et scribtorum addi Salomonem.
 Prou 18 Qui festinat ditari, n erit innocens.

Quaestio 2^a Vnde habuit Chrius, ut nos, poir, nos, uellet aliud,
 quam uerū dicit? Ro 1^a in unione hypost: qua factū est, ut una
 eademq; persona s^rus esset, et 3° vnde si peractet aliq^d, aut dixisset
 quod n^o erat, uideri potuissent peractre, et errasse, n^o minus, ut d^r vt,
 qua ut h^o, ad quod malu auerterendu humanitatem in eo ita d^rcepit
 diuinitas, ut nullū fuerit incommoū huius p^rdiculū. Dirigebat seio et
 alios uiros iustos, sicut erat Saul p^r d^r d^r dirigo in expecte tuo
 uia mea et p^r 2^a Dirige me in ueritate tua, sed directione loq
 q^d inferioris, tu quia illi n^o erant diuina supposita, tu q^d directio,
 si fieri n^o se a que auerterebant. Adde quod donū culpa, seu error
 n^o trahit post se adu magnū dotumentū: delinquente s. Christo,
 uel errantē sequentū fuisse imp^ram. In eandem fossa trapiset
 omnes ut pote obligatos imitari ipsū, q^d, uideret quā d^r ob eadē
 infallibiliter uerū suū dirigit ne erret.) 2° q^d rāde
 datus h^ratificū; nam p^rcati quibuslibet p^rrogans libris polleat arbitriū,
 tanta nihilominus ueritatis luce p^rfunduntur, ut neq; in p^rcti, neq;
 in errore ulla boni ratione inueniant; multū q^d ody. Vnde induci
 nunqua p^rnt, ut alteratu uelint, qn^odem uolūtas n^o fertur, nisi in
 id quod uerū, uel apparente bonū est. Nouit hoc s. Augustinus
 ut dicitur In p^rcti uita donū d^r fit poir in peccare; in uia a.
 dicit n^o pōt peccare. sed et Paulus de Cor^o scribit ad Heb. 6. Impossi
 bile esse mentiri eū. Jam u. Chrii aia et p^rntom uiuent uita beata erat
 et d^r uisione fiebat ut ita ut diceret Joa 12 ubi ego su illis dicit
 et membra meū n^o dicit ubi ego ero, sed ubi ego su, ut r^otenderet

ca passionis
 uis reportare: inuicta
 y: uniu u. Inuicta
 ino quidquid luit pla
 dicitur uis reportare
 inuicta in bono
 ad q^d d^ramo n^o habe
 uentia sūt multa ipso
 tua p^rcti, quasi p^rcti
 ut p^rcti h^o uolunt
 am ipsa p^rcti
 h^octia p^rcti
 Comed, re p^rcti
 ad ap^rl^o p^rcti
 dicit ut q^d r^o + a p^rcti
 dicit absq; p^rcti
 h^o uolunt illi p^rcti
 dicit p^rcti
 dicit p^rcti
 dicit p^rcti
 dicit p^rcti
 dicit p^rcti
 dicit p^rcti
 dicit p^rcti
 dicit p^rcti
 dicit p^rcti

637 Euangel: Dominica Passionis.

ut iam potiri statu beatifico, ad quem erat minister suus/curtu
 rus. Quocirca si q'da' ab eo data unum minus vera, opponenda sunt, qua
 si ut plurimum congruentia, ut cu' ait Ius & Nemo propheta sine honore
 nisi in patria sua, inuid. & n. honorem par pari ait Aug. 1. 11. m. G. 2.
 quia & coaquatur, q'teranci a. seu conives un' fibi pares, vel Conditio
 supposita ut Math 19. Sedebitis super sedes & cum t'v' Judas no' sedebit
 no' sejurus sit, quia in bono statu n' perseveravit, vel certo quodam
 modo ut Jo' 8. Ego a. n' ascendo ad diem festu' istum supple' b.
 loquitur & cu' pompa, vel n' mutata persona dispositione ac me
 rito ut Math 8. Ego venia', & curabo e'v', subaudi nisi orisim
 fides tua ante' p'cedim' mereatur beneficii.

ILLUSTIO 9^a Qu' & quare veritas aliisq' ex se pulcherrima
 ma sicut mendacium odibile ac turpissimum displicet auditori
 bus. Qu' tangit invidiosa vultu' vitia, vel erroru' pertinacia,
 praesertim si applicet personis singularibus, ut q' a Joanne
 baptista dictum est Herodi. Non licet tibi uxorem habere fratris
 sui Marci 6. R'io est, tu' quia tunc temporis perstringuntur, seu
 declaratur esse rei: n' vult autem, vocum superbia vultu' agnos
 cere, tu' quia si approbarent quod dicit, addiderunt se tacite, & obli
 garent ad mutandos mores, & sententias, hoc a. refugium, q'a quam
 grata sensibus et vitiosa consuetudo, tam ingrata est Conscientia
 & Confusio et adhaerens gloria. Primum a. apud se statuat p'na
 ut luctari cu' veritate odio hinc admonitoru' veridicos, r'io
 vultu' n' audire, q'ias opponere, r'io quidquam habent
 veri similitudinis inter Actus, reponere, & deniq' totus vultu'
 sanctorumq'. **II.** Aucto'itate p'eta' iudicij gale' p'vatum
 credendum norma' gestuere, & facidmores. Amant vobis veri
 tatem luculentem ait s' Aug. 7. Conf. & 1. w. r. 13. d'urunt re
 varquentem n' Jery ac palato pana est panis, agris odiosa her,
 justitia dicit displicet impijs. Huc refero lapid' illu' apologu'.
 Hara quidam Potenti occultus erat ad alta. Hanc nequitiam
 subodorata ancilla Gallo dixit Cantata. O Hara quam mira
 hic Gallus mi loquitur: ait fibi domi esse adulteru'. Mentitur
 respondit hera, statim occidatur. Postea ad cantum alterius

Quæsitæ Circa Pexum

638

dixit ancilla o tñā aliter cantat ista veritas, inqt dñi
 parit. Itaque, inqt, et hunc statim interficiet clamantis tan-
 dem s. si ancilla locuta est Mōtūā, digna est huius castitē
 na, quam tibi interpretata. Admonit tū, qui placere velit potentibus
 Cœcitatē fringere, Disimulari, et q̄ in ijs observat vitia silen-
 tiū premere. Tunc subijcit hęc dicens, Bene locutus est iste
 non movetur. Adde et mihi liceat quod uir fide digni s. s.
 mihi narravit, Hispani fugerunt anno 1603. Ad ultra q̄ dicit Con-
 cōni pñs uerba hęc Concionatoris audivit, et intra se con-
 traxit. O persona miserabilis, q̄ te polluis adulterio, n̄ igno-
 rans faure te tam detestabilem, respice dñm licet, quanto
 mi indignissime uerere cogita, ne ultra abutere tibi patia,
 forte iam ultimo admonere et n̄ dū q̄lētā unius dñi reuo-
 lutione expirabis. Hęc mira dñi sequenti eadē hōrā Conci-
 nis tempore petenti ad suo amasio in depectu Concionatoris
 a supueniente marito occiditur.

Quæstio 10^a q̄ dicitur esse quid significat: Ex
 significat et in statu grati, et sequenti Charitatis (sunt
 n̄ duo hęc dona incomparabilia ab inuicem) et agi dicit sp̄s
 tu eadē adherere, q̄ ipsi grata sunt prosequi, grā fugerit.
 Sumus quidem ex dō quod corpus et aiām, sed hęc modus ab
 illo effendi ut sic loquer nācti et, et cōs oibz, sicut a. n̄
 de sp̄iali, et sp̄ituali loquitur: scribit B. Jod. Ep̄la. 1. c. 3
 Qui ex dō et n̄ p̄tatur, quia fons tui in eo manet, fons
 hęc dicit n̄ est, quā grā q̄litas Nobilissima, exedone omnem
 nāc ordinem, et nāc Ang. lica, et hōm quantum lapis est
 ad conditionem dō p̄uolunt, et ut loq̄t S. Petrus Ep̄la 2. c. 1.
 Consortem facit dñi nāc, et ius tribuens ad Cœlestem hęc
 ditatem, sicut semen hominis producit eius filios p̄ modū eadē nāc
 tis, et ius et tribuit ad hęc ditatem temporale, uerū itaq̄ est
 quod dicebamus sum dñi ex dō esse, qui in statu est grā. Hęc
 confirmatur sigis, et ḡctur a quā aduuit dñi dñi uerba

Quasita Circa Pextam.

San. Epla 20 ut aliqua vitia deponat, sicut oblectamento
aurium perfruatur.

Quaestio 11^a. Ad audiendum verbum dicitur, ut per est q' rog
runtur. Et p^m ex p. Itis ut credamus verum de quod dicitur, et faci
ndu, quod fieri iubetur: nam quod n' videre habent, pro non
audire, docebant te verba illa Gen. 42 Nunq' n' dixi vobis
Nolite peccare in pueris, & n' audistis me? 2° p. vobis, ut n'
displiceat quod auditur, quamvis aduersetur prauis cupiditati
bus. Stulti sunt quibus displicet p^m 18 N' recipit stultus verba
prudentia, nisi ea dixerit q' iungant in corde eius. Et p^m 30 sicut
videntibus nolite vris, et aspicientibus nolite apparere, q' vera
sunt, loquimini nobis placentia, videte nobis oros. 3^m
ut data occasione faciamus, quod praecipit nobis audiuiimus,
aut commendari, tu q' n' auditoris legis iusti sunt apud d^m, sed
factores legis iustificabuntur. Et iuxta s. Greg. Verba d^m non
audiunt, qui d^m libenter suscipiunt, ope t^m exerceo g^mentunt:
tu q' p^minde se hnt eo si n' adiuissent, tales merentur de d^m
p^mg^mis velut eius contemptores, nam & g^menti nos ab ijs credimus,
quibus gloria bona frustra damus. Tales idem p^mana' Lucen
decribore' qua' si n' audiissent Luc 12 seruus qui cognouit vo
luntatem d^m sui, et n' fecit, vapulabit multis, & 2° Pet 2 Meliq'
rat illis n' cognoscere viam iusticiae Tales Herode' sunt detorio
2°, ut qui audita Joanni multa fauic' bat. Tales deniq' non
facientes bonu', quod tam saepe audiunt faciunt malu'. Neq'
otiosi s^t ho', s^t alterutru' facit. Quid a. scriptu' est Hebr. 6.
Terra saepe venientem super se bibens imbrem, profertur autem
spinas, & tribulos rosp^a est, & maledicto x^pa, cuius consumptio
in combustionem. Jam si ad salutem n' sufficit audire quomo
documq' verbu' d^m, quam uideri debent ab ea remoti, qui
nullo modo audiunt, sed malunt conuersionis tempore s^titire, prandia
in longu' producere, usuari, spatiari, nutritioni adire come
dias spectare Cauponas miserere.

Quaestio 12^a Cur Iudaei q' modu' q' b^m Chrum uocauerunt

641 Euang: Passionis Dominica

Samaritanum. Ex duae ob causas inuasi erant illis Sama-
ritani p^o q^a men^o erant Politici Iudicabant n. ad Iudaeos
q^u cu^m illis prospere agebatur, sicut a. q^u male, ut scribit Jose-
phus l. 11. antiq. & ult. 2° q^a Samaritani quoad doctrinam
aliquantulum a Iudaeis discedebant, sicut et quoad religionem
locumq^{ue} sacrificij. Priorem ob causam nullo iure habuit Iudaeis
imponere Chro nomen Samaritani quia quoad originem ad
Samaritanos pertinebat sed uel ad Iudaeam, ut potest Natus in
Bethlehem, uel ad Galilaeam, ut potest Educatu in Nazareth; quo
ad mores a. illos politicos nullu^m habebat ut illis commercium
Neq^{ue} quoad Politiciorum q^u in doctrinam q^u Samaritanos p^{ro}ferre
cu^m Iudaeis querebat. sed sicut muliercula uisantes inter se
obuys quibusq^{ue} robur et ineptissimi, uelut armis utuntur, ita
isti titulu^s Samaritani in buccis utriusq^{ue} in Chrum conie-
cerunt, u^{el} ferentes illa^s eius censuras iustitiam. Qui ex Chro
ex uerba d^{icit} audit p^{ro} n^{on} audistis, q^u ex Chro uertis. Qua
contumelia in q^uerenti ad hanc alia^s referuntur Daemoniu^m
habes, adhuc intempertiorum; quomodo n. Daemoniu^m ha-
betas, q^u q^utinuo q^u Daemonia bellu^m g^{er}ebat, exuendo ea in
humani^m Corporebus. et tu^m adhuc gloriabantur, et dicebant. Nunc
bene dicimus q^u Samaritanu^m et, et Daemoniu^m habes. sic
Heretici Citatis et pro arbitrio expositis sacris sententijs sua
apud iudico^m populu^m q^uerant dogmata, et aiunt nome bene
dicimus, quasi uera d^{icit} possint, q^u n^{on} didicerunt, discere a.
possint ex lectione sola^s scripturarum, et n^{on} potius ex ore d^{icit},
iuxta illud Rom 10 quomodo credent et de quo n^{on} audierunt?
quomodo audient sine^m predicante, et mox q^u fides ex auditu.
Consideratis item uicinijs n^{ost}ris, et caeremonijs alijs Nonne bene
dicimus q^uia superstitiosi estis, spectatis a. monibus suis (quos
falluntur h^{ab}e^{re} gl^{ori}as diuinoru^m mandatoru^m transgressionis Nomo bene
dicimus q^uia d^{icit} filij, et amici p^{ro}u^{er}bi, indubie p^{ro}distinatio ad uita^m aeterna^m.

643 Euangel Dominica Passionis.

in dicit. c. 18. Ponam uerba mea in ore eius, & quemq; non audierit, q' loquetur in nomine meo, ego ultor existam.

Quaestio 17^a. Hae alia si quis firmam mentem firmam, ut non uidebit mortem in aeternam, quo peribunt. & contemptam a Judaeis doctrinam Christi attollit ipsemet magna confidentia, affirmans tam esse efficacem, ut quisquis se ei conformauerit uicturus sit in aeternum. N' quod u' oportuerit sit mortem temporalem, sed quod ei successura sit aet' & corporis uita aet' aeterna, & beatifica, qua ui uictus uidet' sit a Deo parari quae a, qui totus est in destinando a malo, & faciendo bonum. Tali a. est, qui doctrina illi se accommo- dat. Qui a. fecit uictus quidem in aeternum fuit & Diabolus, at u' uita' illa' beata, sed aliam morte corporis longe deteriorem, quodam damnati perlingerent nihilis pot' minari quod corpus, & animal' quae subiacent panis inferis apot' & iudicibus illi q'cau- Hois mortem, & adiuuauerit, si itaq; Moysi illa corporis merito Moysi appellatur, quanto magis uita illa miserabilis?

Quaestio 18^a. Unde tanta Judaeorum exasperantia ut dicitur. Hanc cognouimus quia demonium habet. & putant falso Christum promittere amatoribus doctrinae suae immunitatem a temporali morte corporis (cul' de aeterna post Coem' resurrectione non futura loqueret') a qua si ullus erat eximendus, erat miser abraham, Moyses, & Propheta alij, q' tu' o'culi' succubuerunt multo magis futurum ut Auditorum illi Christi succubuerent, atq; ita promissionem illa' a Diabolo mendace per Christum loquente d'fer- dre. Hae a. Christus idem quod supra. si ego glorificabo me, gloria mea nihil est. Est q' i, qui glorificat me. i. putatis me stabili- tate laudibus doctrinae meae ad captanda' hoium grauo, & gloriae quasi u. ambire cu' debet, q' mera est u. uitas, mo nihil, sed g'nerat da sic fuit pp' ueritatem, qua gl'nt, & pp' utilitatem, quam offert credentibus. abunde mihi sufficit gloria, q' ex Deo est.

Quaestio 19^a. Hae uerba Abraham q' u' exultauit ut u' dicit Deum matrem, uidit & gaudens est, quomodo sunt ad rem? h' h' dicit uoluit quam mali essent imitatores tam sancti Patris, hoc est abraham, uili' mentionem fecerant, & quo uic' gloriabantur, nam cu'

Passionis.

Quasita Circa Textum

odio habet. Quam, uolentis, et, nunquam uenisse in mundum, abraham contra uidere percipuit illud, recipi, quod uidit in oculis corporis, et mentis per reuelationem, qui est nascentis, et magnam inde hausit animo uoluptatem. Ille a. me hanc quidem Christi uerba probe illos interpretati sunt quasi uellet dicere se nascentem uisum. Quippe ab abrahama oculis corporis, et quo intulit, ut quod uicissim uidisset illum, et tunc tenebantur cum lapidare ob assertionem tam incredibilem. Ille a. abscondit se, et recipiendus se ad aliquod templi latobiam, cui dicitur exire de templo, et non poterit hanc latobiam latere aduersarios, quibus uel loquebatur, uidentis quo se reciperet et insequentes sed recedendi se inuisibilem hoc subrahendo se illorum oculis, et obstantibus non poterit proprii corporis ad eorumdem uultus peruenirent.

Quasitio 2^a superiora quid nos seipui admonent. Et nunc mirum si pro collatis in alios beneficiis mala recipimus. Cuius uetus est Ingratitudo, non minus quam mundus desitana. Cui prophetarum sicut et Christo non retribuunt mali mala pro bonis. se autem est Iaias, lapidatus Hieremias, Leonibus expositus Daniel, Clauis Confusus Amos, Michaeas depalmarum, Zacharias lapidatus, ad eum uocatus Moyses, ut dicit Exod. 17. Quid faciam populo huic? adhuc rogatulum, et lapidabit me. et ne Ciceronem scilicet, qui Pompeij causam feliciter in senatu defendit, et, eiusque uita seruauerat, uisus ab eo nulla prorsus offensa iniuria, ad Calicram et crudeliter decollatus. Adhuc ex templo Christi respondentis timore conuictatibus suis Ego demonium non habeo, sufficiat uisus dicit iniuria mihi facis, si regnare cum eo uolumus, quia non alij promisit regnum, quam patribus suis imitatoribus Luc 22. Vos estis qui premansistis meum in tentationibus meis, et ego dispono uobis sicut mihi disposuit pater meus regnum. si probabimus nos uere magnanimos, nam reuera magna uirtus est, si non laedas a quo laesus es, Magna fortitudo, si a laeso remittas; magna gloria, si cui potuisti nocere paruas, Non ut in beneficiis honestum et merita meritis compensare, ita iniurias iniuris, illis uini turpe est, hic uiniere

645 Euang: Feria 4^a post Dom: Passion.

inhumanum. Se nescio quomodo, qui vere sunt innocentes
sed ulciscuntur sua obdurant innocentia, ne pote quibus
mediu quo quasi n^o d^o satis cognita magis imotefrat. Non
sicut olim a Judaeis, sic n^o d^o a nullis Christianis Chri^o p^oci
pue illuditur, a quibus maxime deberet coli. atq; huc p^oner quod
memini me legere apud Calu^o Rhodigianu^o Paganos quosdam cum
uenerunt in terras Christianoru^o obseruasse diligenter, quibusnam
essent in templo moribus, et cum deprehendissent negantes, nau
scabundos, cupantes, dormituriu^o d^o p^ose, aut fictitius en^o d^o r^o
quem isti colunt, tam indigna sustinens aut isti impudentissimi
sub eius oculis talia facientes. Deniq; Chri^o ex^omplo humana
gloria^o g^otemnamus. Non prohibeo gloria^o app^ori aut s^o Chry^o som
2 ad Titu^o sed illa uolo ambiatur gloria q^o s^o d^o r^o est.

FERIA IV^a

Post Dominicam Passionis.

Facta sunt Inuentia Hierosolymis et
hyeme erat Joa 10

Quartio 1^a Inuentia quid significant? Pro R^o p^opon
sione. Inuentand^o magni illius templi, quod Hierosolymis adifi
cavit Salomon triplieno fuisse stat^o 1° adificatum est et mox
dedicatu^o 3 Reg. 8. 2° uadificatu^o 1 Sed 6. u^o prius destrui
tum est a Babylonijs. 3° repurgatu^o a Machabaeis, Mach.
4. postq^ou^o profanatu^o fuit a gentibus. In qua repurgatio altare
nouu^o surrogatu^o est priori quod gentiles illi polluerant nefandis
suis sacrificijs. His tribus r^ois statibus totidem gesta responderunt
celebrari solita in gratiaru^o actionem pro structura, restaura
tione, et emundatio, uti ex Iudaoru^o Calendario liquet; Jam
dico Inuentia quoru^o factu^o ut meminit, signare Inuentio^o u^o d^o r^o
n^o fuisse factum p^oni stat^o, q^o adificatio u^o ex Inuentio^o, sed ab ea
supponitur. Neq; factu^o 2° q^o reuadificatio est adificatio, id^o q^o
proprie n^o est d^o Inuentio, sed plus aliq^o signat, restat itaq;

darit, quod olim Manichæi, ad quos. Ô vocantâ veritate fugacem in amentia pertinacem, neq. adeo munita sunt qua aduersu nos de diuinis codicibus proficuntur, ut n. sit aliud quod dicatis nisi eos esse falsatos. Quia iam auctoritas litterarum apertâ, qui sacra libri uoluit, quod documentum cuius libet scripturâ ad convincendos errores uicti exiit p. si hoc uox ad mittit. si alius cuius ponderis affirmatur. Et nequaquam fingit ad uia sapien- tibus p. sed neq. minus sapientibus, ut nihil, cu procul dubio ca- dem sit aad, ut ois scripturas alias auctis oppungenti de Car- no, ut ista cu illis mudent auctoritas sacra Cathol. q. t. si u. fouat scripturas sacras, q. t. sacra sint sola & certissi- me ostendit.

QUESTIO 3^a. Ut uerbo loquantur Moderni Horatii Temple uocantur loci, seu ad eam ad quâ conueniunt pro religio- nis suæ exercitijs. Et n. ga templu, & altare sunt correlatiua. Quippe templum locus dicitur, in quo est altare, seu lapis, sup quo offert sacrificium, sicut ciuitas est urbs, in qua residet eps. Cathedralis templu, in quo ornatur eundem cathedra ad docend. Curia aula, in qua sedet ex iudicis. schola a. in qua sedet ludi- magistri. ubi q. nullus est altare, ibi nullus est templu; illi a. no uocantur ferunt altaris, nra demoluntur, nulla ijs substituantur. ad rationem templi pertinet, ut sit locus altaris, ac sacrificij, & eo magis adhuc probat, quod magna fuerit differentia inter templu, & synagogas. Alia a. uita, & propria u. fuit, quâ quod in synagogis t. legretur Moyses, & portator fuit ad populu, p. ca. fundatur. In templo a. & offerret sacrificium, quod religionis actus est, ut, ac p. p. unde 2. parat. 7. die d. n. de illo, quod adificauit salomon che- gi locu istu mihi in domu sacrificij. adde quod templa uiam apud Iudæos magnificij cu ritibus adhibebantur, & pro illis solenni festo quot annis gra. agerentur. Apud Nouantes autem nihil uru est sui modi. sed et alibi passim t. minis abutuntur, ut cu sacramenta sua uocant par amentia, cu t. abna ant m. t. m. per illa aliquo modo sacram fieri, seu aliqd. aq. res sanctita.

cum sint in quibus
in casu suo uolunt
quo qual mane ei
pori:
illuatio &
Chorus ambulo
templum adificauit
illud profert, qui
atantur, quibus
t. & p. n. h. ab
u. h. licet p. n. a.
QUESTIO 3^a
causa uiam lo
rudi. Et fallat
clarus & o. u.
est illam p. n.
uam p. n. d. l.
f. s. Ch. n. i.
discedat & l. a.
p. n. p. n. u.
t. t. n. g. m. i. d. i.
ad t. n. i. p. n. u.
cip. p. n. d. l. q.
u. n. p. n. i. m. p. n. i.
illa u. s. p. n. u.
t. i. a. d. d. a. n. t.
u. n. g. m. i. d. i.
u. n. g. m. i. d. i.
u. n. g. m. i. d. i.
u. n. g. m. i. d. i.
u. n. g. m. i. d. i.
u. n. g. m. i. d. i.
u. n. g. m. i. d. i.

Quaerita Circa Textum

678

ty, cum sint, inquit, nuda: tm figura, & symbola. Item
um cano' sua uocant q' potius uocanda esset uocabula, ut
pote' qua' mane celebrant, cana a. u. nisi protini est tem'
poris.

Quaestio 2^a. Quid mysterij in eo latet quod dicitur
Chrus ambulasse n' in templo, sed in portis, qua' iuxta
templum adificauerat salomon? & carere uoluit ambulans
illos profanos, qui ad hoc loco sacro quasi publica' co'q' platea
utuntur, & quibus recte dicitur Numq' domos, & pergulas hor'
tor, & prata n' habetis ad ambulandu'? Ne in curia' quom' fo'
rensi hiet spatium, sed in atrio tm' s'c' vestibulo.

Quaestio 3^a. De peroratione illa' Judaeorum Quousq'
ariam uiam tollis? si tu & Chrus die nobis palam, q' sentis
indu'? & fallax fuit q' de tm' collineabant, ut solito'
clarius eo ore Chri' audirent quod esset Chrus ut sic cura
rent illum apprehendi, mittiq' in Carcerem, & puniri uelut
reum Imperiali' Magistratij. Quippe pro eodem Sabebant
sic se Chrum, & facere regem. Marc' 15. Chrus rex Graec'
defendat, & Luc' 23. Hunc inuenimus dicentem se Chrum regem
esse. Regem potius se die non gestatu' ab Imperatore Romano
erat longe inuidiosissimu'. si se onus Chrum esse responderet
aut B'ed' in hunc locu' cogitabant cu' tradere potestate' Prin'
cipis puniendu', quasi q' Augusto' repugnans, illicitum sibi
regnu' imp'it. Fuit mendax, qui imitabant eum ad
illa' usq' diem n' declarasse passim quod esset Chrus, &
tm' aiobant Luc' 23 hunc inuenimus dicentem se Christum
regem esse, nec tm' uerbis id dicebat, sed magis adhuc uer'
ibus Joa' 10 opera q' ego facio in nomine Patris mei ipsa testimu'
nium perhibent de me. Qui n' absurde' q'rat ab Architecto
i quo uide' media' adificiu' iam fabricatu' si tu & Archi'
tectus die nobis palam, cu' res ipsa loquatur, sic media' in
luc' uersabantur prodigiosa opera ueri Chri' q'p'rie, si ut

679 Euangel. feria 1^a post Domin. Passi:
agnoscebant, faciebatur si filium dicit quamvis non
dicerent, quanto magis Chriam. fuit denique impudens qui
calumniabantur verba eius, quasi obscura, et ob id obsta-
tia ne crederent. Interrogatus aliqui Tu es Christus filius David
benedicti? respondit categorice Ego sum. quod clarius:

Quaestio 6^a Item in nequiores adhuc sunt No-
torum sunt profecto quia Iudaei solius meredulitatis
suae Chriam eam faciebant: aliorum a. potiorum non: deinde
eum non affirmabant eam esse proprie dicta, seu positiva
sed duntaxat negativa, nempe quod non fuisset factus clarus
utur: hinc patet sua oia Chriam adscribunt, tanquam eam
positiva volenti ut peccent, et non credant tanquam efficaci
impollenti ut nemo queat influxui eius repugnare. Quis
diaboli blasphemiam uocat horribilior?

Quaestio 7^a Sed quosdam alios, qui ut innocentes ap-
pareant delicta sua casu similiter confictis imputant. Huius
generis sunt et contracta consuetudinis prava ueni allegans
et uocant insuperabilem, sed ut faciam non ob id excusari
eos, quia in eorum potestate fuit illa non habere eodem oppo-
siti coarguit, proposita siquidem ingenti pena si
peccabit, mercede si non peccabit, plane se continent. Item
qui se peccasse dicunt sicut euan autem diabolo, sed
quod scriptum est per et resistite diabolo et fugite a vobis
frustrare. erga eum adiuuante deo possumus et uoluntate
nullo modo nos, nisi uoluerit. Quia quod profuit ista ex uisagio:
Item qui ut ad am socios malos commemorant uelut casus
sui lapsus. At cur bonis postquam saltem non se afficiant:
Possunt certe uicissim longo illorum usu adire ad bona
mentem, sicut perditum illi inuenerunt, qui quotidie obse-
uantur mores ipsos Joseph Patiaroham in eodem uersantibus
agastulo ut scribit Philo Iudaeus. Item qui alleatro sarmu
libris, quasi u. alleatro sior aliqua fuerit ex ore Patiphia
ris, pradiuina spiritus summa, et in tantum eodem Joseph huius

Quaestio circa Sextum

650

assidua, cuius in fortitudine fortis juvenis castissimus ad
mirabili fortitudine sapiebat. Item qui vinus ad quos
Chrys. hom 58 in Jo. O a mentiam, tu delinquis, & delinquen-
do & tui dona criminariis. Putasne a vino hoc factu
malu? n' fuit certi id innocentia coru, q' vino abutit.
Alij morbidam parentu complexionem. Inimuro Morboru
Corporis, & morboru ai n' est eadem ratio. Illi fle a genit-
ribus ad miseris prohi naturali morositate transiunt, n' si
eius originali excepto, id pendunt a cuiusq' consensu p'prie
ac libit. Item qui defectu sufficientis institutionis, divi-
niq' auxilij. ac deuta ruste pretenditur, n' ille, q' in prom-
ptu sunt concionatores, ho, Carthita, qui evidenta docent
& faciunda, & fugienda ut saulo Ananias Act 9. N' ito q'
dicitur est & tui in ois, qui innocant illu Rom 10. N' si dicit
n' p'prie minus tibi, q' d'ro videtur, proficenti si nun-
quid proptus abijcere d'ru nitit & in malo versantem statu.
addictumq' vitijs sicut 26. attamen & cu' est in terra
hostili n' genitib' abici d'ro. Et 1 Cor 10 legimus fidelis d'ru
qui n' patitur nos tentari supra id quod potestis. Petamus
t'ni hoc auxiliu' diligenter, & accipimus. sicut Aug 143.
de nat' & gra. d'ru rubendo monet sic, quod possis, &
petere quod n' possis & adiuvat ut possis. Notu' quolibet &
quantis vimentis samson alligaretur; adilonianu' viru
sibus in sic Philist' h'is rumpit oia ualuit, & q' fortitudinis
quam stulticia amiserat sua recuperavit juu 16. Accuse-
mus itaq' ignavia' nr'am, & nosmet ipsos, ualios, demus
pro gloria nobis confusionem.

Quaestio 8^a Haec verba Qui ex d'ro ex verbis
d'ru dicit, quorum asseruntur? & ad redargutionem
Iudeoru' qui negabant se audivisse Christu' factu' d'ro,
affirmantem, quod est Christus. Nichil mirum, nisi Christus
quia ex d'ro ut op'is, seu de numero eoru, quos elegit d'ro:

us infallibiliter saluarentur, talis quippe audire, et prae-
 cipere solent verbum dicitur, ut n' accipere pertinaciter
 sed acquiescere. Ex quo fit signum hoc prole divina electio-
 nis, siue praedestinationis quanta factum sit, cui pro ma-
 gno habent homines coniecturae aliquae ad ipsi benedictio-
 nem regia prou. et in hilaritate cultus regis uita, et Alenia
 itas, quasi imber serotinus, fuit q. Indignas regis Nam
 tji mortis. Quid est coniectura hoc regia benedictio
 est signo illo dilectionis, et praedestinationis diuinae operata.
 Triplex signum prole quia non citra diuina reuelationem qua
 nihil ratiis nullum h' oia certum, sed oia in futurum forean-
 ter merta. Nemo u: q: certo fuit an satis uerbum illud au-
 diat, et apprehendat, et retinere, aut executioni mandare
 studeat. Hinc totius commendatur nobis praedictio ni metus pro a-
 28. Beatus ho, qui semp est pauidus Qui 2. Cu meta et fue-
 more salutem uiam aspiramini Metu item remissionis
 potestum ead s. De propitiate pto noli esse sine metu, et
 filie perseverantia in bono 1 Cor 10 Qui stat uidet ne cadat
 sine qua nemo salutem gese q. Math 10 Qui perseverauerit
 usq. in finem hie saluus erit. Videt ut pugnent cu diuina libe-
 ri Nouatoris omnimoda sibi certitudinem arrogantes. Pro-
 ul ab hac praesumptione et impudentia s. Aug. dicebat Negi-
 metis quis pertinet ad praedestinationem numerat, quis n' timeat?
 et quamuis Just. De perseverantia sua pmo sint certi, de ipsa
 ho perseverantia rep. uant inerti. Et rursum ad quam uoca-
 tionem pertinere nullus est ho ab hoibus certa asseruatoe
 dicendus, nisi postquam s. hoc serulo d'asserit. Rationem addit,
 In hoc uero Pentateu tanta est infirmitas, ut superbiam
 possit generare. Omne ille Euangelium, cui ex
 glorat' oral hie se domi bona plurima, inuicia et lauri
 statim d. die se se hie 12. ad eundem modum fortarij us se credit
 certo praedestinator, ita nihil faciunt bona uia, imo is adit
 gratiam i' hunc, plus q. qual s. Paulus sibi arrogans metuit

Quasida Croa Sextum

reparari, Cor 9. Castigo Corpus meum, & in frivritatem redigo
ne forte ad alios pertrahens ipse reprobus inveniatur. Quae verba
sunt 2oys 22. Electio sua n' ois fieri.

Quasida 9^a. Cor 13. alia q^{da} signa p^{ro}phetia divina
Electio^{is} est h^{uius} g^{ra}ti^e in contemptus mundi, & reus q^{ui} in co
tante, a q^{ui}bus sit ois, quo perfectior, & magis affectus suus ab
strahunt. Quid mihi est in celo dicebat David psal 72. & a
te quid volui sapere terra. Et ap^{osto}lus phil 3. Via arbitror ut
strabor. Et Monica t^{er}ti^o filio 1. q^{ui} cont^{ra} 10 filii q^{ui}ntum ad
me attinet nulla iam re delictorum in Zac vita. Quid faua adhae
re cur hic sim in seio q^{ui}sumpta p^{ro}phetia saeculi. filia alioque
batur q^{ui}sum idem q^{ui}sumptus saeculi impulit, ut statim amplius
religiosu, & quibuscumq^{ue}, alijs plurimum commendaret. Hanc
perfectiorem volens ad amari n^{on} q^{ui} repla 89. & n^{on} magis
relicibus, sed q^{ui}ra d^{omi}ni adiuante sit fieri. Neq^{ue}, n^{on} q^{ui} d^{omi}ni n^{on}
sui id est mihi mihi impurabil. Nam neq^{ue}, ip^{si} ap^{osto}li, q^{ui} prioru
hoc fecerunt, divites fuerunt, sed totu mundu dimittit, q^{ui} illud
quod h^{ab}et, & quod optat h^{ab}ere dimittit. Et infra, Ad hoc p^{ro}positu
quantis p^{ro}phetis viribus ois adhortor. Huius signi ratio est, q^{ui}
n^{on} q^{ui}ra est amor seu voluntas, quandiu obis carit, quo tant, ut p^{ro}
p^{ro}nt aliquo vivere. Quare, si p^{ro}ntia app^{ro}priat bona, q^{ui} q^{ui} q^{ui}
est ut ad eterna p^{ro}ntat se se, illa appetat, & quod agenda
est, ut obtineri p^{ro}ntat impigre & equali. Aliud signu
est conformitas humane volunt^{is} ad divina, ita ut am^{or} & a
magis p^{ro}ntat, quod d^{omi}ni amat, d^{omi}ni h^{ab}ere, quod h^{ab}ere, velle quod
vult, & adu^{er}sus q^{ui} in castigationem, vel p^{ro}batem immittit aut
sinit accidere, si n^{on} p^{ro}ntat, & sustinere clavitate (pauci hoc
potuere) & sine rep^{ro}ntia, quod d^{omi}ni ut fortitudo lapid^{is}, for
titudo via, nec caro n^{on}ra aenea est Job 6. modeste saltem, h^{ab}ere
militu in silentio, & divino committentes nos arbitrio, ut
garulato malo interrogatur q^{ui}libet Qui t^{er}ra agit? respon
dat recte quod d^{omi}ni sit d^{omi}ni p^{ro}ntat. Hic h^{ab}ere fuit est d^{omi}ni d^{omi}ni

655 Euang: feria 11^a post Domin. Passionis

Ergo filius non est pater, quandoquidem nomen filii dicitur
alterius, nisi quia naturam ab illo suam accipit, nisi forte quod
absurdissimum est duas habere diuinitates, unam quam à Patri
non accipit, qua dicitur, altiora quam à Patri h^{ab}, qua filius. Certè
filiatio à Patritate diuina relationes sunt, quarum fundamentum
est Generatio, qua pròinde intelligenda est pròuadere, atq; ita filius
accipere prius diuinitatem à Patri, qua sit filius, et sic ipsa har-
monia simul fiant. Hinc scripsit p^{ro} Calvinus negantem filium à
Deo de Deo, id tunc filium de Deo Patri.

Quaestio 12ª Quomodo sit Deo si eandem numero diu-
initatem, seu diuina natura, qua sit dare filio? R^{es} quia hoc prò-
p^{ri}um est Arianorum, ad quos respondit olim ingenuè S. Aug. Jam
hoc enarrare n^{on} pot^{est}, à credi propheta dicitur Isa 53 Generatio
nomen eius quis enarrabit? et si enarrari ueruat uideri est falsum
cum Olympus qui Ariani id nolens credere tribus fulminibus in
balneo uisus et extimuit sic. Nempe si p^{ro} hoc dare h^{ab} eandem natura
specie, cur n^{on} possit Deo p^{ro} Deo filio eandem numero? Nilidne am-
plius Deo concedendum est, quam creatura?

Quaestio 13^a Cur dixit Christus propter quod bonum
opus me lapidatis, cum non lapidarent illum Iudaei, sed tunc
in procinctu essent ad lapidandum? R^{es} quia uoluntas scilicet pro
festo habetur, sicut in bonum facti in malum, quia Deo per uicem
nitretur cor ita ut uidua illa cum duobus obolis suis plus ualuisse de-
catur in gazophylaciu, qua dicitur res. Et uero pro Milone de-
preuis conatibus ait Quia res p^{ro}fecta n^{on} est n^{on} sicut p^{ro}fecta, quasi
ditus rerum n^{on} hominum gentia legibus, undecientur magni p^{ro}uolatiu.
multa n^{on} ualentia, op^{er}a bona facta, q^{ui} accipiunt, longiq; p^{ro}stat p^{ro} h^{ab}
sine potestate uolentem qua.

Quaestio 14^a Cur Christus blasphemauerit Deum se faciens
cum esset homo? R^{es} nullo modo, quia ut paulo abigi qualis quisq; sit oportet q^{ui}
op^{er}ibus rationari, arbor quippe ex fructu dignoscitur; Cuius n^{on} h^{ab}
tunc n^{on} d^{icit} op^{er}a fuerit, conuictus n^{on} minus. Et h^{ab} Deum, qua ex

Evang: feria vi post Domin: Passionis
 sed amua, n' iure diuino, sed tyrannide Caesarea, q' potestatem
 alterandi ea sibi arrogauerat, ut fisci ditosceret, ambitiosoru'
 potentis offitii solitis, ad auarand' beu' saltim tempore insigni illis
 dignitatis apiam, titulumq; simile quid hodie audit ni quatuor
 summis Graecia patri archaebus, Constantinopolitano, alipandino,
 Anthiocheno et Hierosolymitano olim pna dubio constantibus, sed iam
 ad nutu' mobiles facti illos auaritia Turcica, confrens' singulos quo
 usq; occurrat, qui pna offitii, tu' iusticia' inter eos ab ad ora'
 eandem amua' alterand' om' summo' Pontificu' ab' in au'
 uno hor' alia' uerba euangelista. Cu' esset Caiphas Pontifex anni
 illius. Incriminatus q' superioribus annis profurans pergebans Pon-
 tificis appellari, et si offitio, qui augustissimo isto munere actu'
 gangebatur, nam a honore' filii sui passim utiens Cancell'
 is regis, ac Principis et amoti ad officio

Quaestio 3^a Concilij huius summo' sacerdotu' qui scopus
 fuit. Et Christum perdere nulla re minus, qua' mors dignu' monisq;
 orbis querendu'. Et clarauit manifeste finem hunc Caiphas
 dicens. Vos nescitis quid quaeratis, nec cogitatis, quia expedit ut unus
 moriatur ho' pro populo, et ut tota gens periret. quod multis uerbis
 ac sententijs uenturum attingere scopum plane uerum: alij dif-
 ferendu' censent: alij uitand' seditionem popularem. Ego a. ijs
 assentior, qui fortitudin' aduertunt, nec quid sciendu' quo usq; fisy
 illa negligiatur, quantumuis signorum patator multoru', ma-
 ximo uisq; alia' nos uis in ruinam impellet. Urget namq; in
 dies plura d'ere, et gelliar' sibi populo, ita ut res illius. In uisib'le
 Quo audito quid Romanos facturos credimus: id sane quod paulo
 antea dictu' est: Ciuitatem uiam occupabunt, et tota' sub iugum
 mittent, quod regem aliu' sequamur qua' Caesarem.

Quaestio 4^a Valde q' miserabilis tunc status erat Reip: In
 tanta tam misere iudicantis: Et uis ubiq; fore atibi regnauerat
 tantu' malu', ita ut suspicent' potra' uirtutem hanc Nobilissimam,
 Iustiam ilgo' cu' uis se in terris a iudicibus ipsis prostitui potui
 qua' defendi' abysso in Calu', et iam intr' astia' degere, dicta m'q;
 ob id asticam apud Sen. in Octauio
 Neglecta horat' fugit, et mores feros
 Hoium oruenta' caede pollutas manus
 Astrea uirgo syderu' magnu' decus

Quasita Circa Sextum

658

sed apud Judaeos Chri tempore tanto mirabilior, quanto is fuit
vibus in eis vocatis, & minime adhibitis mort. innocenter, ut Nabatho,
Susanna, & alijs. Lazarus quatuordecim, & iam olim idem Christus
ad vitam reuocauerat, & postmodum plane opus, & dignum pp quod idem
pontifex suo in conspectu publice statuerent ne cui quod liceret alius
quam ipse Messias dno cum vna fide, quibus ut populo a quoquam
maiora reportari: tota mirum, quae diuersa agitauerunt homines
tam ipsi, quae Lazarus de medio auferendum. Hoc quid aliud fuit
quam retribuere pro bono malum, obsequare per magnalia, & uo-
nentes despicere, quasi non possit ipse tuum se ab illis seruare,
aut vitam spoliatum vitam reddere, qd & facturus mortuos redderet
pro arbitrio.

Quaestio 5^a In Concilio hoc Judaeorum quid aliud se qd dicit
vita potius ualde dignum? sed diuisione uisus fuit falsa pro-
dentia. uera prudentia, ut notum est honestas sibi finem pro-
ponit, atq; ad illud arguendum modis sibi eligit idoneas, & circa
illa bene uersatur. Judaei a. sola sibi temporalia commoda
praestiterunt (nempt. reipub. sua conservationem) qualia honesta
uolunt sed utilia, uerum a. Chriam spiritualis, & aeterna salutis auctoritas
erigunt, doctrinae, fidei, religionem, professionem, & cultu, quibus nihil
honestius, nihil sanctius esse potuit, posthabuerunt imo libere modis
insultati sunt. In uis uerum qd, ut dantur uera, ita dantur, & falsa,
falsi dōs, amici, prophetae, nummi, syllogismi, falsa item prudentia,
qualem hanc fuisse liquet. Eam scriptura sacra uocat stultitiam
1 Cor 3 esse sane, qd auctores pios tandem ostendit caros fuisse,
& stultiores in damna illa ipsa incidentes qd se putabant solertes
a se auertere iuxta proverbium

quid est optimum in nouam mens impropria tandem.

Probat hinc nobis exemplum in primis palpabile. crediderunt se
infrendo neminem Chri offensores ne ad se opprimendos Romani d. seu
darent; & tunc providente deo hoc ipso uenerunt & tota ciuitatem
& templu ipsu depopulati sunt. praeterea sumpserunt occiden-
di Chriam, uerba sane dithymi ne a Romani inter necioni
tradiderunt. Quia u. occiderunt inter necioni traditi sunt
& qd fecerunt, ut effugerent ea quae fecerunt u. effugerunt.

Evang: feria vi^a post Domin. Passion.

de loco ubi Christus ipse natus sit. Apud Turcos, solum Magni
religionis Mahumetana Antistes, porta circa illa dubia, turbata
Quaestio 9^a. Utrum fiam hanc observans Christiani
tam Catholici, quam Aetholici: & illi quoniam. hi minime. Namq;
apud illos soli summi Pontifices, & Libri successores, Christus, Trinitas
synodos indicunt ubi, & exemplo eiusdem Christi surgentis in mari
fratru seu Ecclesiae Christi aut i. q. tunc erat, & congregantis fratru,
iubentibus, ut ad electionem procedens Noui aevi. In Conc. Calci:
aut i. nihil aq. ni mundiam adduxit dionisiu, quod quod ipsum
posset autoritate propria eiusmodi synodos aggregare, quod
satis vobis eius hoc esse solius sedis apostolicae. In istis sola tractan-
tur negotia sacra, & spiritualia (rao alia est Collegij Cardina-
liu) ut ex alijs & decretis liquet singularu. Conueniunt praeter
epos, quod proprie est sub uno uicibili capite Ecclesiam cogere
doctores Theologi, & alij Ecclesiastici. iuris peritissimi magno
sensa numero. Auertur a quod ad disputandum, diuersa magis sen-
tentia laici visi. Quia ni haec nihil solet esse difficultatis, cum
norint oes eiusmodi uerba tractationem minime ad foru suu
pertinere, promittunt Ecclesiasticos relinquenda, ut reliq. contra
tinae, magnus Imp: in pa. Nueni synodo 318. Epoum, nec sedis
cum Patribus, sed nigra, nec sua diuersa sentiam, imo nec audere
particularu quorundam sacerdotu controversias attingere. Habebat
nimiru orid. regis infortuniu si oculis prius uere magni,
& multu clari uictorij; debellauit in Philisthaor, Ammoni-
ta, Arabes, Principes sub se habuit 2600, milibus a. 307500, &
gressumq; ut nomen eius prouul, & quod auxiliaretur & Inu,
& corroborasset eum 2 par. 26. postea a infelicissimi prope
usurpata iura sacerdotalia. sigly. n. lu corroboratus esset
elevatione est cor eius in mtritu sua, & neglexit Dominum
herem suu, in gressuq; templum dñi adolere uoluit mensu
sepe altare thymiamatis. Quo peccato fructu: percussus est
a Deo, statimq; orta est lepra in fronte eius. Aliu qd
Imp: noie Constantij tentauit saltem sua mittere in dicitas
et sacras, sed Arianus erat, & monachi Epigri cum tot alijs m.,

Quasita Circa Sextum

662

dehissimis comparatas et obiurgatus statim à Nobilissimis
 Epis usq. magno Horio Cordubensi dicente ei, ne te immixtas
 Eulphastio, neq. nobis in hoc quo precipio, sed à nobis disce.
 Tibi deus impetium commisit, nobis q. sunt Eulphastio concedere
 et Constantius Nicopolitanus. Miror, què fiat, inq. ubi ut
 raris destinatus alia tractis, qui ut rei militari et republ:
 praxis ea prescribas q. ad solos pertinet Ep. Prescribitur B
 Paulus hierarchia Eul. 2 cor. 12. et Ep. 4. ne ipsorum q. dem
 Regum equali nominis. Et 1 aug. Ep. 28 et ibi in dona
 hinc acerrime multatur quod in caa quada Eulphastio
 appellabant à Concilio Ep. ad Constantinum et Imp. Nampa
 sicut oportet eos q. h. v. militante. Cautione n. implicare se
 rebus secularibus ut loq. idem Paulus 2 Tim. ita q. ut
 videtur consuetudo, et accuratius praestetur via distributis
 occupationibus.

Quasitio 10^a Cum n. sit Theologorum de q. bus supra,
 delectare simpli, qua ad fidem pertinent, sed disputando
 inq. re, et tandem docere quod sibi ut p. b. l. i. u. quoru
 ab Ep. adhibentur: Et ne videantur Ep. tentare h. v. m.
 seu negligere humana merita, prius qua accedant ad super
 naturalia, et definiant, q. ad fidem pertinent. sic Daniel aliq
 traditus dono interpretandi somnia misit h. v. p. r. e. s. u. a. m.
 tot. et sociorum, o. r. et p. r. i. n. c. i. p. e. s. t. e. m. p. o. r. a. l. e. s. e. n. t. e. n. t. i. a. m.
 interrogant suoru antequa definiant. Infantis anima
 è h. v. solo est, praeque h. v. r. e. s. in conspectu dispositio
 nec naturalis priusquam infundat ea. Ita vult h. v. r. e. n.
 negligi ab Ep. sententias, et iudicia Theologorum, quibus au
 ditis et sedulo perpenis conveniunt ad locu designatu, et miu
 caso simul h. v. r. e. s. lumine, quod veru, tenendumq. est statuunt,
 posteaq. summo Conti filii affirmandu relinquant: n. quae
 iam validu ex se n. sit quod definiunt et pro haereticis ha
 beri n. debent quisquis obstinatus g. d. i. c. i. t. ad de spectat consue
 maò illa ut ubi ai populi totus Catholicus legitime populi

fuisse in Concilio, cuiusmodi totam fuisse in se representata,
teneri ab omnibus debere, qua definit.

Quaestio II^a. Certe iam, quomodo in apud Aethiopes in ce-
lebratis synodis nulla cuiusmodi fidei obstruatur: & nullum
imprimis hinc, nec hinc uolunt uisibilem superiorum, qd oibus
praesit, idcirco possit uilem synodum congregare, uel dico ex Lutho-
ranis, Calvinistis, & anabaptistis composita, sed ne quidem ex Lutho-
therianis solis, uel Calvinistis solis, uel anabaptistis. Maior est illorum
superbia, ut inter se differant, quae ut sustinere, cuiusmodi aliquam spori-
tuam, & eorum iudicium uelint. Rursus numquam habetur apud eos, synodum cuius-
modi aliqua celebrata est, quae unus defatus ad eos in uetera confutanda
sufficit, & obtinendum, ne unquam in doctrina, & religione profecto con-
ueniant, cui defit unus primarius, qui authoritas de fidei robore de-
terminat, deq; modo celebrandi eorum, & moribus, disciplinae, regulatiuae.
At hoc quod nulli unius cuiusmodi, sectae congregant, aut gradum
suis uel die, sicut, alius alio quod qual sit uel dignum, & a ueteri mo-
re alienum esse puto illic. Ad hoc in synodis suis, & tam spiritualia a-
gitant, quae sub eorum specie temporaria, qui suas augere uires possunt, &
libere praedicationes, occupare ciuitates, rebellare in principem catholicum
inducere ad defectionem subditos, calumniam struere Innocentibus potest.
Quam ob causam prohibentur in Gallia gremio nisi nomine regis introire.
Cuiusmodi insignis, qui audiat, & illic qd ab illis tractant. Dicam
amplius nihil eorum de ratione mirabilium, uel uelle in illis fides, credit
is qui uult, & quod uult. Eius exemplum hinc meridiana clarior. Sub
Carolo V conueniant Protestantes Germaniae, & dicitur a se Confessionem
fidei & obtulerunt, sed quae licet eis uideret. Erant in ea Electores
& Haeretici, dux Saxoniae, Comes Palatinus, Mercurius Brandenburgicus,
Insuper Longrauius Hassiae, dux Wirtembergicus, & qd n: omnes
Lutherani gubernantes Calvinus, eiusq; sequaces, & postulantes uo-
is unquam, ut qual licet in imperio terris uersari: & eae ades om-
nes a professione illa sua recesserunt, ut alij plane in Calvinista
ualescunt, Palatinus, Hassus, Brand. burgicus; atq; paleam conuen-
cantur in multis saltem ab eadem recesserunt, & eorum potest
res confessiones in luce dicitur nunquam sibi gerentiant. Deniq;
constant eorum synodi moris laici profanis, & orati, Mechanicus

Quasita Aera Septum

hoc uera mox, et sanguis tanti filii, in finita dignitate, utq; in
 nocentia. proindeq; superans penas uis, quibus addi possent per
 ratores uniuersi, ut pote ualere semper finitas: Quanta sapia
 et cogitatio modis, in quo diffi. A definiere ultra magis uirtus
 doceat Misericordia, in qua, an Justitia. Nunquid per aliu, ita
 se prodidisset summa pietas, et erga nos dilectio, uirgini nos ut illu
 redamemus. Nunquid tam perfecta triumphatus fuisset hostis nr
 u habens q; qui de p'soluto pretio quasi insufficiente. Non ita
 imotusset p'nti malitia, tanto indigente remedio, morte in
 quam acerbissima filii d'et mortuati. Nunquid ad p'sentia ma
 lora tolerancia admoni nobis fuissent stimuli tam efficaci, et
 quibus Pet. et Chrus. passus est pro nobis, uobis relinqueret exemplum
 nec sequamini ne frigida dicit et Hebr. 12. uerogitatorum, q; talon
 sustinuit a peccatoribus aduersus semetipsum q; d'editionem, ut ne fati
 gemini a'is uis deficerent. In p'p'a uis Aug. 1. 13. de Trin. 1. 10
 et d' Th. 3. p. 9. q. 6. a. 3. q; studendum sit sananda miseria
 nra conuincitior alius modis, n' fuit, quod per Chri. Iosue nomen.
 pro nobis mortuus est Chrus, sed n' dicitur plus amauit nos, quod
 seipsum, quia uita, quod pro nobis posuit, cito recuperauit, et q; d'
 ingenti cu' favore pp' meritum incomparabile ob saluatum g'ntus
 humanum, et insignit' dote gloriosi corporis, et gratitudinis amorem
 quo nos o'cs sibi obtinuit. Temporalem Judaeis ruina' attulit,
 non tam eadem mors (ex se uera paraxia s'ra malorum nrorum
 uile remedium) quam immane delictus, quod g'p'unt illam
 inferentes: sicut primis parentibus p'niciosus ex se n' fuit pe
 num quod deliberant, sed propria inobedientia. Excusantur
 libenter si po'nt delicta horum suu' dicentes, facta n' fuissent no
 lenti in uia, Chrus a. uoluisse mori Isaac s; oblatu' est,
 quia uoluit, at non posuit, quia ut uoluerit Christus illa
 tam sibi ab ijs mortem non refugere, quando uenit hora
 eius, nec resistere, non tamen sibi inferri, minus adhuc
 horum imp'iaro (uiz, n' uerba illa soluite templu' horum im
 perabua sunt, sed p'nu'ntia) ad summum comparatus animo

667 Euangel. Domin. Palmarum.

fuit ad expiendam illam equanimitate; quod nullo modo
fufficit, ut a culpa liberentur, & pena. Hinc illud Luc. 22
Et quidem filius Hris fons quod definitam est, uadis uerum,
tamen uai homini illi per quem tractatur.

E U A N G E L I U M

Dominica Palmarum.

famitur Jo. Math. 21. a u. 1. cum appropinquo essent Hieroso-
lymis @ usq; ad u. 9. inclusiue. Rescribitur a Christi
in urbem ingressus cum pompa, qui gligie iuxta Salianum
et alios 20 Martyr. die Dominico, quibus diebus ante mortem
reforunt eundem ingressus Marcus & Luc. 19.

Quaerita Area Tryptum.

Quaeritur V. Quis locus Bethphage & Hadichomias
ait fuisse viculum quendam sacerdotum situm ad pedem
Orientalem Montis Oliveti, cui a Marcus & Lucas faciunt men-
tionem de appropinquo ad Bethaniam collig. Bethphage, & Beta-
nia aequaliter fore ab Hierosolymis fuisse remotas, puta ad Stadia
12. duo circiter miliaria Italiae ut lib. 2. Joa. 11. de Bethania.
Castellum a. seu vicus in quem duo ex discipulis (mortui est quos
fuerint Hilarius Bodd. & alij quidam Petrum & Philippum pu-
tant) missi sunt ut adducerent asinam, & pullum, rat
contra hoc est e regione, nam ad litoram parum apte
contra famitur pro contrario, siue inimico.

Quaeritur 2. Vtrum asina & pullus non
habuerint certum quendam Dominum? Ita constat
auctor historiae scholasticae, & Lirani apud Maldonate
promissos, in usum pauperum. oppositor dicunt, sed ue-
rius est habuisse Dominum, & Cognomen proprium
cum Lucas Euangelista nobis scribat, soluentibus au-
tem illis pullum viderunt Domini eius ad illos, quam-
tumuis responderi possit Dominos hic appellari, qui

Quarad. P. N. I. A. Resurrex.

ad deum desideratum regem. prosperet felatq; et in signu
 more triumphantium ramis. constructio a. o. sama
 filio David Hebraios est quam peritus et Gracius et La-
 tinus interpretis ad repetitur o sama in altissimis sit ex
 uehementi affectu et uel per Eulipsum ille pro no-
 men o qui est in altissimis uel prapoptio in posita est
 hoc loco pro hac ex altissimis, sicut in psal laudate sunt
 de caelis laudate de in caelis, in caelis idem ut esse
 quod de caelis per repetitionem. sermo huius rei initial
 fuerunt aliter. Ipsi quod indicat suoy ut ait est
 appropinquare ad despectu montis Oliueti caperit
 ad turba discurrunt gaudentes laudare & r. et
 uoce magna. Ad hoc loco alioru quoru da
 iugniola saltem uolendo de o sama, aiunt igr signi
 fieri ramos quos quidam in festo tabernaculoru (q
 quod celebrabatur memoria temporu illu quo sub
 tabernaculis degere gestantes clamare solebant
 o sama, o sama, hinc a ipsos ramos o sama ditor
 et uolunt quida Hebraei ut pronide est turba ra-
 mos defregit clamauerit in parte o sama filio David
 hoc sensu prouide date ramos filio David
 sicut apud Berg manibus date lilia pleni

Moralia.

In hoc huius triumpho et ceteris passus sup hoc laang.
 Cost. n. a. capite q. d. a. s. de studio humilitatis et pau-
 pertatis et inter honore Staple. loc. 3. 3. de man-
 uitudine. regis huius et quale sit eius regnu. Huius
 conc. 2. et 3. Cost. n. 7. q. de laudando et edendo
 sero ab oibus Staple. loc. 4. et 5. 5. de mutabi-
 litate honore et affectio humanaru. Bely. sup hoc Eui-
 Staple. loc. 6. 8. quo modo boni et mali deest. f. made
 habeant conditiones afinoru Cost. n. 7. Span. cod. 1.

Quarad.
 EV

Quarad.
 Multitudo
 itur et in reg-
 et huiusmodi
 asperitas alii mo-
 uento uerby
 solnam inquit
 pale ante
 prauit. Iam
 usq; ad mortu
 factus est serm
 simul aco conit
 mandu quia d
 cio surgit rami
 uoluit fiat Joa
 et p. p. et d. p.
 m. p. d. a. n. i.
 boni d. e. b. a.
 u. p. p. i. a. n. i.
 est d. a. n. i. a. p. p.
 a. i. t. a. m. a. g. n. a. t. i.
 et d. o. n. i. q. d. e. l. l. i. t. i.
 q. u. i. i. n. f. r. u. e. n. t. i.
 l. a. t. i. t. i. e. u. t. g. o. b. e. r. n. a. t. u. r.
 r. o. m. o. n. s. t. a. b. i. l. i. t. e. m.
 p. a. r. t. e. s. i. d. i. c. t. u. r.
 u. a. t. o. F. F. d. e. a.
 q. u. a. s. t. i. o. 2.
 q. u. i. u. t. i. n. p. o. l. l. u. m.